

И ПО АНТЕ - АНТЕ!

Единствената и најзначајна разлика меѓу Марковиќ и Вајгл (освен таа што првиот е Хрват, а вториот е Германец), е таа што доколку тој се согласи да ја прифати функцијата како понуда од Бучковски, трошоците за неговиот ангажман ќе бидат подмирени од германски фондови. Нема да мораме ние обичните смртници да ги правдаме и исплаќаме грешките во чекори на луѓето кои 15 години вежбаат политика и учат демократија.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Премиерот навистина сака годинава да ни донесе економски благодети. Досега сè остана пуста желба и утопија. Вака ќе биде, така ќе биде. Сите овие години се удираа в гради кој колку ќе вработел, кој колку инвестиции ќе донел и сл. На крај останавме со корките, попара ги дробевме зашто друго немаше. Е, сега Бучко ни вети препород. Ќе сме имале заживување на стопанството и на економијата, подигнување на стандардот, поблагопријатен живот во оваа 2005 година. За да биде така како што ветил, во тимот на Владата вклучил луѓе кои досега имале некакви позновања за економските процеси во земјава и во регионот. Минчо Јорданов ќе правел крупни реформи од кои сите на крај ќе сме испаднеле победници. Арно ама, тие реформи значеле девалвација на денарот, штитење на

интересите на крупниот капитал и ред такви ненародски потези. Е, сега, за каков препород ни зборуваше Бучковски. Се реши и на друг чекор. Го прибра некогаш популарниот Тео Вајгл од Германија, како економски советник во неговиот кабинет. Идната советодавна улога на Вајгл би била економска стабилизација на Македонија и поинтензивен стопански развој преку реформи и примена на европските стандарди. Ќе биде ангажиран како советник во македонската Влада за економски, финансиски и за прашања од социјалната политика. Приоритет во агендата ќе биде создавање добра бизнис клима во Република Македонија и привлекување странски инвестиции.

Колку убаво звучи! Меѓу другото, во својата богата кариера германскиот економско-финансиски експерт беше министер за финансии од 1989 до 1995 година и дел од трите влади на канцеларот Хелмут Кол, како и член на управни и надзорни одбори на повеќе германски и европски компании. Во европската јавност Вајгл е познат како креатор на Пактот за стабилност и на растот во Европската унија, со кој од нејзините членки се бара да имаат строга фискална дисциплина и контролирани буџетски дефицити помали од три проценти од бруто-домашниот производ.

Секоја чест. Само целава работа ме потсетува на проектот на Циле Тупурковски, кој својата стратегија за економско стабилизирање на македонската држава, исто така, ја темелеше врз искуството и советодавната функција кои доаѓаа од странски експерт. Се сеќавате на Анте Марковиќ? Човекот кој пред самото распаѓање на југословенската федерација им овозможи на братските народи да јадат повеќе банани и чоколади отколку леб бидејќи беа поевтини. Но, за кратко. Топлиот ветар од југот набрзо исчезна. Нејсе. Една деценија потоа Циле реши да го повика Анте како стручњак и да ја крене Македонија на нозе. И што бидна? Ништо. Работата ја дотераа до суд. Љубчо војвода бил кочничар на реформите на Циле и на Анте. По некое време Анте почна да си ги бара парите. Стотици илјади германски марки. Се разбира, на товар на државата. Што правиме денес? Завршивме работа со Анте, па сега ни доаѓа Германецов. Ќе ја сркаме ли истата чорба? Веројатно тимот на премиерот има некоја визија, но никако не смее да ја повтори епизодата на Циле. Сепак, не е сè така црно како што ни изгледа. Единствената и најзначајна разлика меѓу Марковиќ и Вајгл (освен таа што првиот е Хрват, а вториот е Германец), е таа што доколку тој се согласи да ја прифати функцијата како понуда од Бучковски, трошоците за неговиот ангажман ќе бидат подмирени од германски фондови. Е, тука можеме да бидеме мирни. Нема да мораме ние обичните смртници да ги правдаме и исплаќаме грешките во чекори на луѓето кои петнаесет години вежбаат политика и учат демократија. Но, има една поинаква приказна од оваа. Граѓаните нема да ги плаќаат хонорарите на Вајгл, но затоа, пак, ќе ги плаќаат двојните плати на највисоките во политичката хиерархија. Без многу размислување, Владата на Бучковски решила месечните плати за премиерот, претседателот на државата, претседателот на Собранието и министрите во Кабинетот да ги зголеми за 100 проценти. Ако досега платата на претседателот и врховниот командант изнесуваше околу 26.000 денари отсега таа ќе биде 52.000 денари. Овие бројки важат и за останатите. Секоја чест. Вистински економски препород. Но, за кого? За народот? Се лажете! Само за нив и за никој друг! Се забарикадираа во сопствените политички фотелји и баш ги "боли" за страдните луѓе, кои од ден на ден ги има сè повеќе и повеќе. Да не бидеме сфатени погрешно. Претседател на држава или

на влада заслужува висока плата. Сепак, извршува одговорна и ризична функција. Но, тоа да се прави во ек на најголема економска криза во ова десетлетие и во најдлабокиот хаос во кој сме западнати, е повеќе од провокативно за незадоволните граѓански маси. Од една страна, имаме стегање на коланите во ресорот за финансии и во Народна банка, отпуштање работници од многу претпријатија, реформи до коска, а од друга страна, пак, опуштање до невидени граници. Бучковски ќе рече дека сè е во рамките на законот и нема никакво отстапување. ОК. Но, во рамките на законот е и на најобичниот граѓанин државата да му обезбеди минимални средства за секојдневно, не живеене, туку преживување, во рамките на законот е државата да обезбеди барем едно вработување во секое семејство, така како што пред неколку години ветија денешниве политички олигархии. Што имаме ние обичните од тие

закони? Зошто истите тие закони ги почитуваме само кога станува збор за заштитата на правата на "големците", а кога ќе дојдат на ред малите, тогаш за нив наместо правата во законот се применуваат болните реформи? Има ли правда тука и за каква правна држава тогаш зборуваме? Овој народ оправдано очекуваше по 2002 година да запрат процесите на раскрчување на народниот труд, да запре арамилакот на наводните демократи. Наместо тоа сите девијации се развија во едни поинакви, пософистицирани облици, кои потешко се забележуваат отколку во претходниот период, но се уште поопасни. Сега некој Вајгл ќе ни ги решава проблемите. Човекот рече дека ќе размисли и дополнително ќе го извести македонскиот премиер за одлуката околу ангажманот. Нормално. Знае тој со какво општество си

има работа! Знае дека овде нема волја за народни проекти, знае дека овде царува џепарлакот на новопечените бизнисмени, шверцери, костумисани политички клошари кои не знаат дали имаат некое соодветно образование за вршење такви влијателни функции во општеството. Минатата недела Бранко ги свикал своите политички сателити, без кои не може да ја одржува мрежата на сопствената идеологија, за да ја доработеле стратегијата околу Пашалникот кој ЕУ ни го донесе за пополнување. Сите радосни како целата работа ќе ја завршеле во предвидениот рок. Ажурни биле сите министерства и агенции. Алал да им е! Арно ама, што ќе напишат во тие европски формулари? Колку Европа ќе се израдува на нашите одговори кога ќе ги погледне? Ке добие ли државата преодна оценка? Судство под ниво, здравство под секоја минимала, администрација како во Зимбабве. Сè уште се занимаваат со имплемен-

тацијата на Рамковниот договор, со политичките критериуми на етничките недоразбирања и сл. Класична неспособност при справувањето со вистинските проблеми. Вниманието се одвлекува од акутните процеси кои се поразителни за работењето на сите државни органи и се пренасочува кон проекти кои гарантираат опстојување на политичките номенклатури за уште еден временски период. Тоа е узурпација на народното трпение. А, за волја на вистината, и народов почна да се расипува. Станува аргантен, нервозен, на работните места ги практикува тактиците на политичките лидерства и сл. Појдете во било која институција и ќе забележите невиден вулгаризам од оние кои треба да ве услужат. Госпоѓата се замислува дека цела институција е нејзина и ги доведува граѓаните во најнепријатна ситуација за проблем за кој е виновна самата институција, а најмалку граѓанинот. Тоа го немаше ниту во

најсуровите времиња на тоталитаризмот и автократијата. Државава ни западнала во невиден хаос. На секое место безредие и анархија. Никој ништо не може да стори. Ништо не функционира така како што треба. Можеби затоа Бучко се реши Тео Вајгл да ни припомогне. Веројатно тој ќе треба да ни ги врати разумот, совеста, моралот и етиката. Да ни одржи часови по бон тон, да нè научи како треба да се однесуваме, а не само како да работиме. Тој ќе треба да ни го откорени оној традиционален и непопуларен балкански менталитет. Ние имаме проблем со најосновните форми на државно изразување. Ние практично немаме вистински елементи за заживување на нашиот крут и стегнат живот. Оттука треба да се почне. Од егоизмот, од суетите, од претераната надуеност на неквалификуваните кадри, од дисциплинирањето на

УШТЕ, УШТЕ, НО САМО ЗА "ГЛАДНИТЕ"

ГРАЃАНИТЕ НЕМА ДА ГИ ПЛАЌААТ ХОНОРАРИТЕ НА ВАЈГЛ, НО ЗАТОА, ПАК, ЌЕ ГИ ПЛАЌААТ ДВОЈНИТЕ ПЛАТИ НА НАЈВИСОКИТЕ ВО ПОЛИТИЧКАТА ХИЕРАРХИЈА. БЕЗ МНОГУ РАЗМИСЛУВАЊЕ, ВЛАДАТА НА БУЧКОВСКИ РЕШИЛА МЕСЕЧНИТЕ ПЛАТИ ЗА ПРЕМИЕРОТ, ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА ДРЖАВАТА, ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО И МИНИСТРИТЕ ВО КАБИНЕТОТ ДА ГИ ЗГОЛЕМИ ЗА 100 ПРОЦЕНТИ. СЕКОЈА ЧЕСТ. ВИСТИНСКИ ЕКОНОМСКИ ПРЕПОРОД, НО, ЗА КОГО? ЗА НАРОДОТ? СЕ ЛАЖЕТЕ! САМО ЗА НИВ И ЗА НИКОЈ ДРУГ!

тетките во Заводот за вработување, во Управата за јавни приходи, кои буквално ги псујат граѓаните за нивните грешки... Да не одам подалеку. Има уште многу. На крај ќе се навратам на една интересна мисла напишана од поранешниот посредник во југословенската криза Џејмс Овен, кој на крајот на својот мандат се решава да појде во Белград и да ја посети куќата на цвеќето каде што е погребан Броз. Во книгата на впечатоци тој ќе запише: "Имав задача да помирувам многу племиња низ Азија и Африка. И успевав во моите мисии. Овде во Југославија тоа не можев да го сторам. Ви оддавам признание претседателе, како успеавте вакви племиња цели 35 години да ги држите во заедништво, мир и соживот, братство и единство". Интересно, зарем не! Се надевам дека Тео Вајгл на крајот од својата економска епопеја во Македонија нема да го напише истото и за нас.